

Ekologické hospodárenie v EÚ je po desaťročí rastu silné

In: Svetové pôdohospodárstvo, roč. XII, 2010, č.9, str.3

Nová podrobná správa o ekologickom hospodárení v EÚ informovala o veľkej expanzii tohto odvetvia počas posledného desaťročia, avšak spotreba ekologických produktov zatiaľ predstavuje len malý podiel na potravinových trhoch EÚ.

Od roku 2000 do roku 2008 sa celková výmera ekologického hospodárenia zvýšila zo 4,3 milióna hektárov na odhadovaných 7,6 milióna hektárov, čo predstavuje rast asi 7,4% ročne.

Správa konštatuje, že ekologické hospodárenie v EÚ-12 bolo pred desiatimi rokmi zanedbateľné, ale ročne rástlo o 20% a v roku 2008 dosiahla výmera 1,46 milióna hektárov. Výmera, na ktorej sa pestuje ekologická produkcia v EÚ-15 je oveľa väčšia a to 6,2 milióna hektárov a predstavuje 80% ekologickej výmery EÚ a ročne sa zvyšuje asi o 6%.

Najväčšie ekologická výmera v roku 2008 bola v Španielsku (1,13 milióna ha), Taliansku (1 milión ha), Nemecku (0,91 milióna ha), Veľkej Británii (0,72 milióna ha) a Francúzsku (0,58 milióna ha), čo spolu predstavuje 56,8% v celej EÚ.

Avšak Rakúsko s podielom 15,5% vedie pred inými štátmi EÚ z hľadiska percenta poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa hospodári ekologicky.

Veľká časť krajín EÚ-12 vykazuje vyšší podiel ekologického hospodárenia ako západoeurópske krajiny EÚ. Zatiaľ čo Švédsko v roku 2008 ekologicky obhospodarovalo 10,9% poľnohospodárskej pôdy, Estónsko vykázalo rovnaký údaj a Česká republika a Lotyšsko nasledovali za nimi s 9% a 8,9%. Priemer EÚ-27 bol 4,3%.

Menej fariem, väčšia výmera

Hoci ekologické hospodárenie naďalej expanduje z hľadiska jeho podielu na výmere poľnohospodárskej pôdy EÚ, počet fariem zameraných na ekologické metódy zostáva nízky.

V roku 2008 hospodáril ekologicky len 1,4% fariem EÚ - čo predstavuje 197 000 fariem, z toho v EÚ-12 len 0,6% (a v Rumunsku, resp. Bulharsku len 0,1%). Výsledkom toho je, že ekologické farmy sú v priemere oveľa väčšie ako ich konvenční susedia, pri priemernej veľkosti 38 ha v porovnaní s 13 ha.

Väčšinou ekologicky hospodária mladí farmári, pričom len asi tretina z nich má nad 55 rokov v porovnaní s vyše polovicou v kategórii konvenčných farmárov.

Napriek zvyšujúcej sa ekologickej výmere pripadajú na toto odvetvie len 2% celkových výdavkov na potraviny v EÚ, čo ukazuje, že je to doteraz na škodu rýchle expandujúceho dopytu po potravinách na najväčších trhoch EÚ.

Viac ako 80% ekologickej produkcie EÚ sa spotrebováva v Nemecku, Veľkej Británii, Francúzsku a Taliansku, pri priemernom ročnom zvýšení o 18,1%, ktoré zaznamenalo Francúzsko v rokoch 2005 až 2009.

Rakúsko zase vedie v podiele ekologickej produkcie v supermarketoch, pričom odvetvie teraz ovláda asi 5% potravinového trhu v krajine. Vo väčšine krajín EÚ-12 je tento údaj ešte pod hodnotou 0,2%.

Na ekologickej výmere sa najviac podieľajú lúky a pasienky

Štúdia tiež uvádza ekologicú výmeru podľa typu produkčného systému. Podľa údajov z roku 2006 predstavujú trvalé lúky a pasienky 47,1% z celkovej ekologickej výmery, pričom plodiny na ornej pôde predstavujú len 23,2%, napriek ich dominancii na konvenčnej poľnohospodárskej pôde.

Obilniny predstavujú asi tri štvrtiny ekologickej plodiny na ornej pôde EÚ, pričom najvyššiu produkciu v tejto oblasti zaznamenávajú Taliansko a Nemecko.

Správa uvádza rôzne trendy v rozvoji ekologickej živočíšnej produkcie. V roku 2007 bolo ekologickej 2,7% stád dobytky v EÚ, pričom sa týmto systémom chovalo 3,5% oviec a 5% kôz v porovnaní len s 0,5% ošípaných EÚ.